

Készült a MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJA
támogatásával

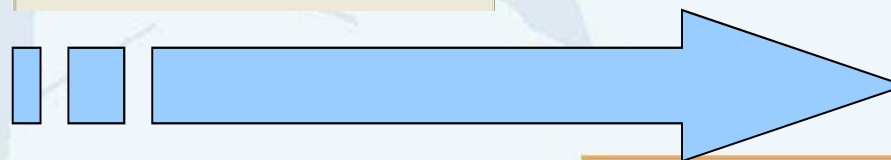
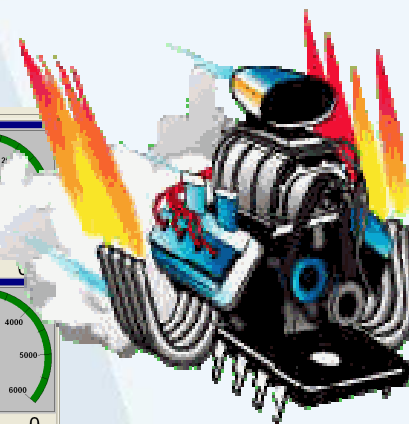
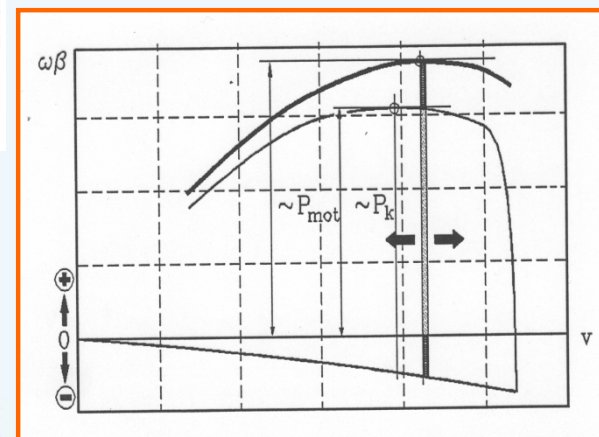
SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KÖZÚTI ÉS VASÚTI JÁRMŰVEK TANSZÉK

Dr. Lakatos István
egyetemi docens

NEMZETKÖZI KONFERENCIA
HŐERŐGÉPEK ÉS KÖRNYEZETVÉDELME

Összehasonlító mérések görgős teljesítménymérő padon

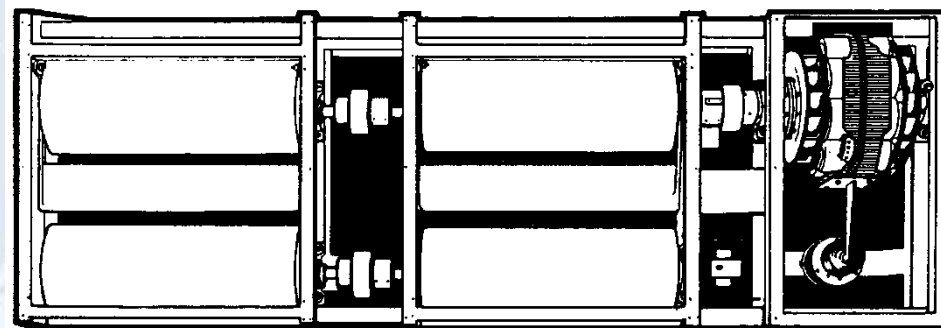
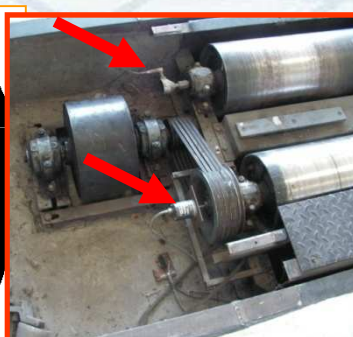
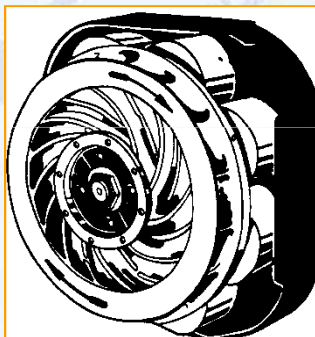

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KÖZÚTI ÉS VASÚTI JÁRMŰVEK TANSZÉK

Dr. Lakatos István
egyetemi docens

JÁRMŰVIZSGÁLATOK GÖRGŐS PRÓBAPADON

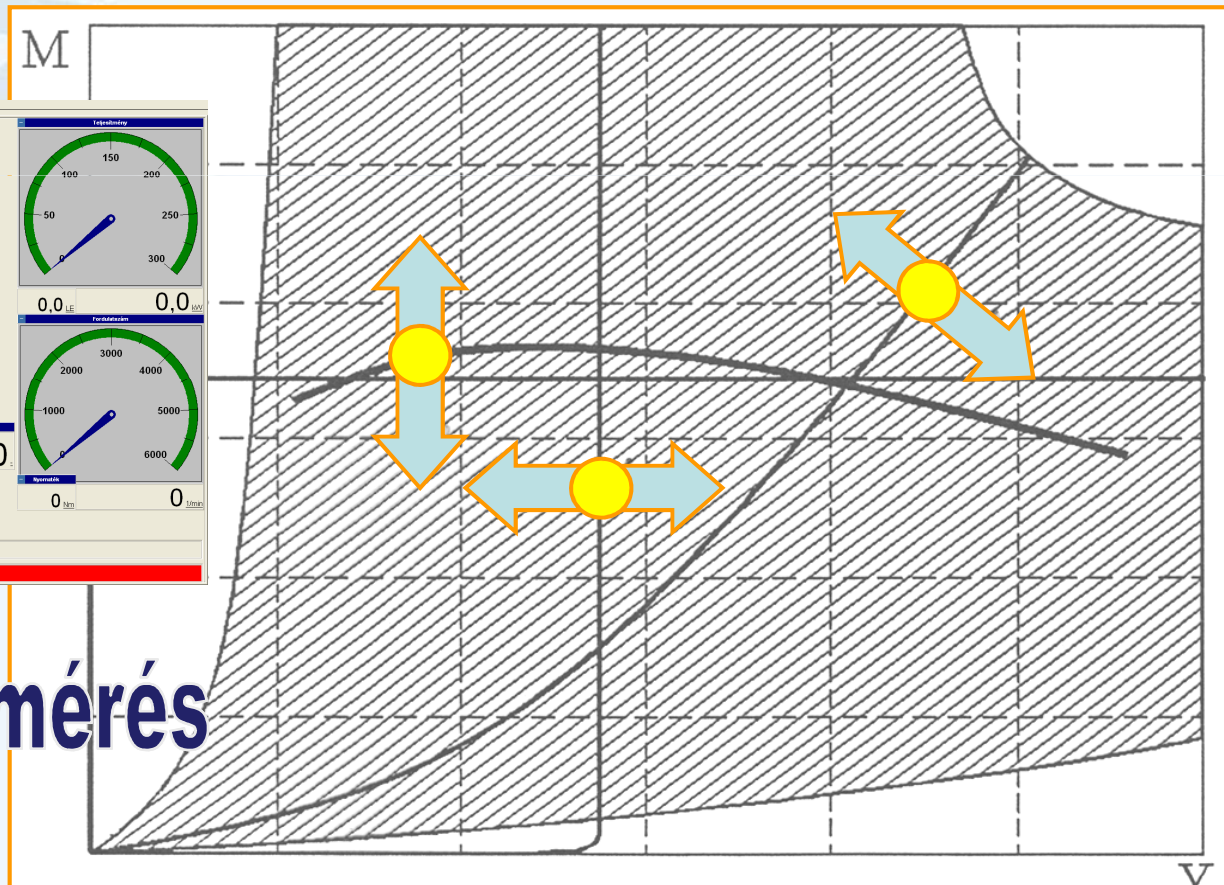
**Schenk W280 típusú
teljesítménymérő pad
ENERGOTEST szoftver**

Készült a MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJA
támogatásával

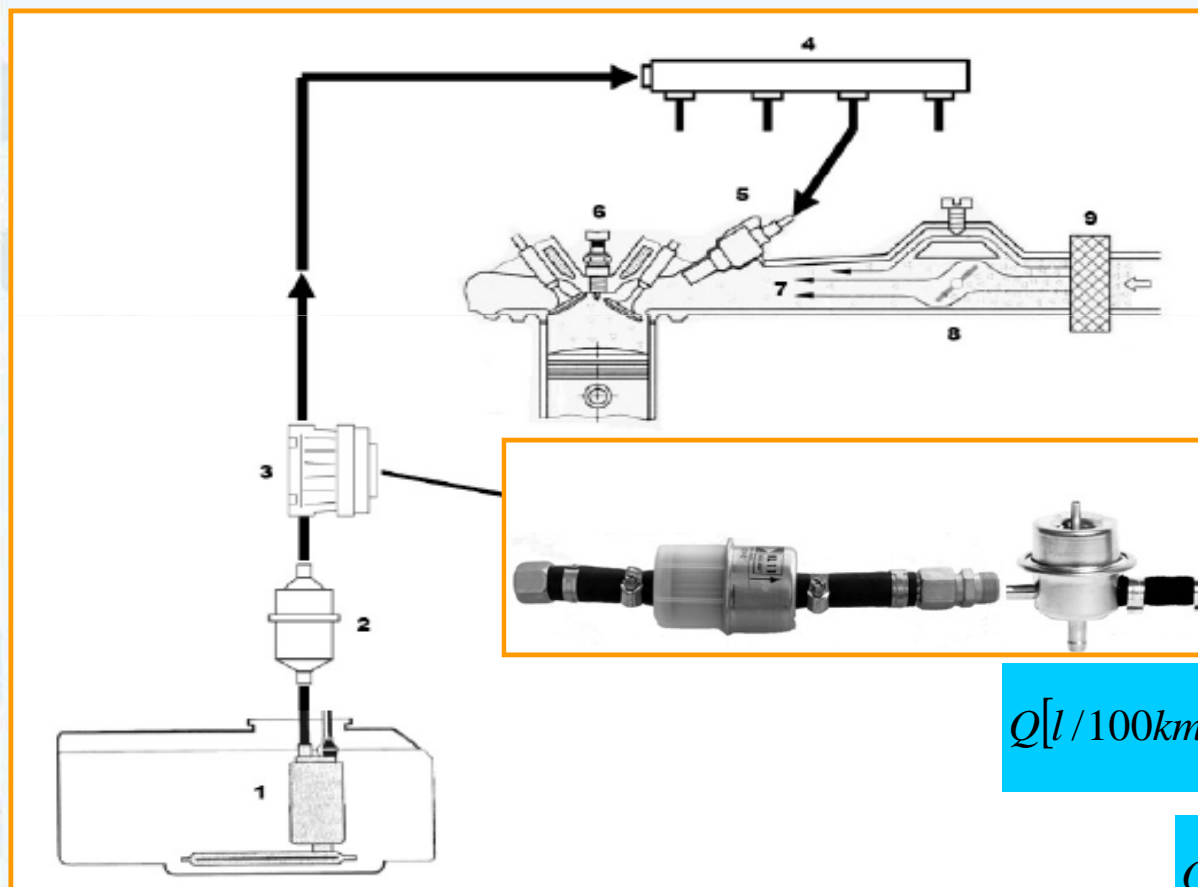

Fogyasztás mérés

AIC 1204 típusú Volumetrikus fogyasztásmérő

$$Q[l/100km] = 360000 \cdot \frac{V[dm^3]}{t[s] \cdot v[km/h]}$$

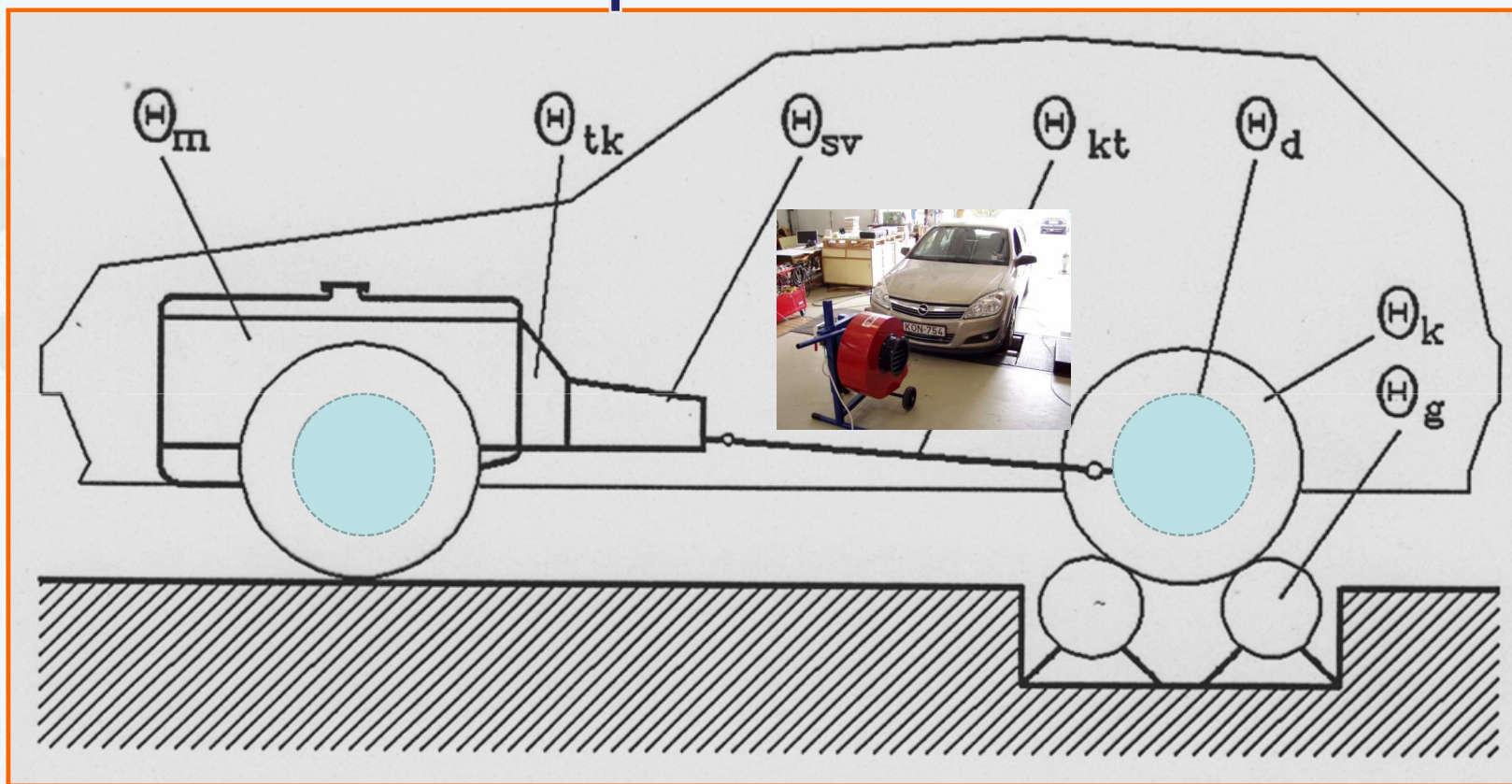
$$Q[l/100km] = 100 \cdot \frac{V[dm^3]}{s[km]}$$

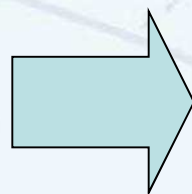

Készült a MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJA
támogatásával

Instacioner üzemállapotú mérés

$$P_e = \frac{dE_k}{dt} + \frac{dE_p}{dt} + \frac{dQ}{dt}$$

$$P_e = P_k + P_v$$

Instacioner üzemállapotú mérés

A forgó mozgás dinamikai alapegyenlete felírható mind a gyorsítási, mind a kifuttatási szakaszra:

$$P = M \cdot \omega = (\theta_{\text{red}} \cdot \varepsilon) \cdot \omega = \theta_{\text{red}} \cdot \frac{d^2 \varphi}{dt^2} \cdot \frac{d\varphi}{dt}$$

A gyorsulási szakasz alapegyenlete:

$$P_{\text{kerék}} = \omega_g \cdot \varepsilon_g^+ \cdot [\theta_{\text{mot,red}} + \theta_{\text{járm. red}} + \theta_{\text{pad}}]$$

A lassulási szakasz alapegyenlete:

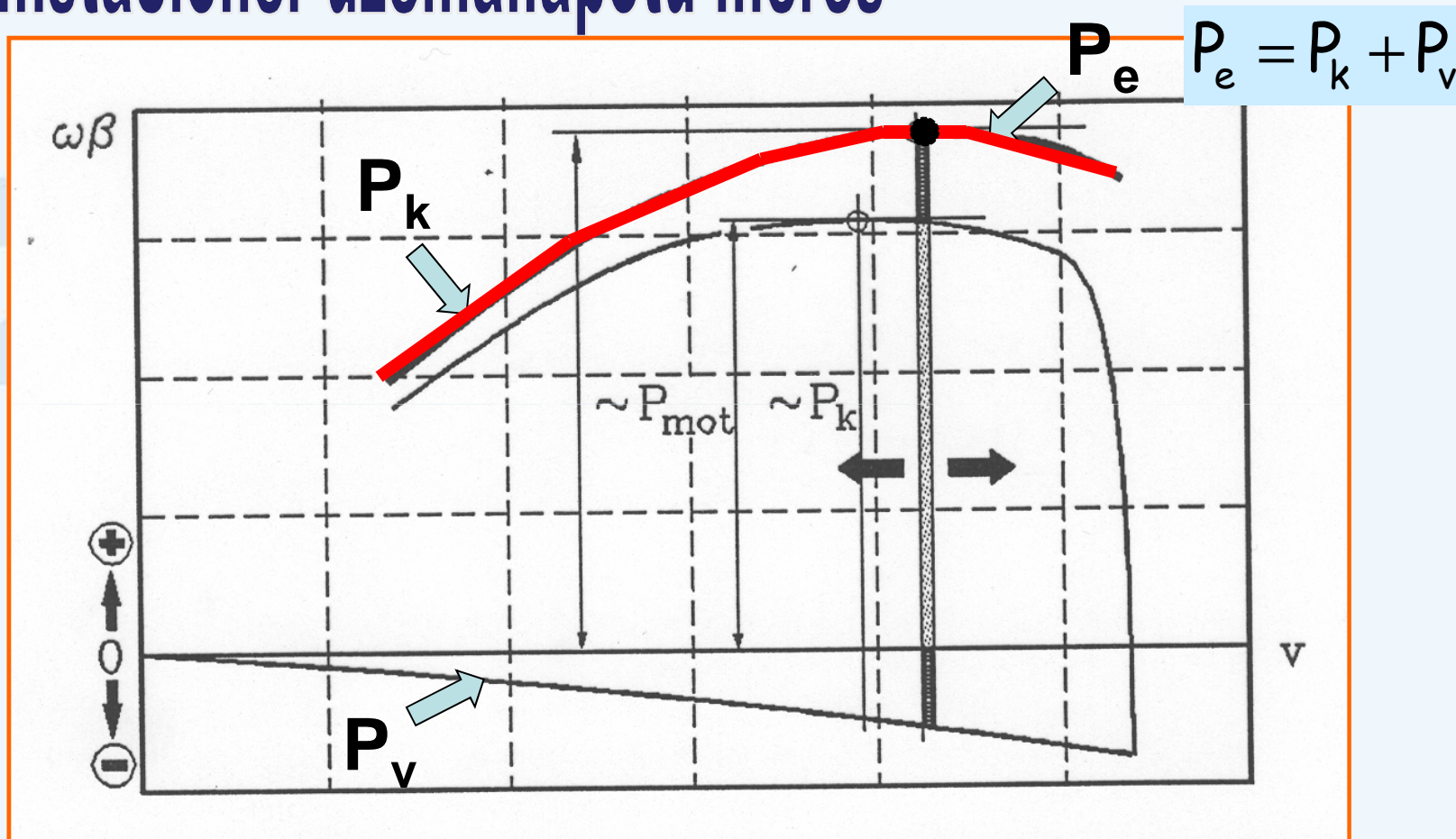
$$P_{\text{fékező}} = \omega_g \cdot \varepsilon_g^- \cdot [\theta_{\text{járm. red}} + \theta_{\text{pad}}]$$

Készült a MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJA
támogatásával

Instacioner üzemállapotú mérés

$$P = M \cdot \omega = (\theta_{red} \cdot \varepsilon) \cdot \omega = \theta_{red} \cdot \frac{d^2 \varphi}{dt^2} \cdot \frac{d\varphi}{dt}$$

Készült a MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJA
támogatásával

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

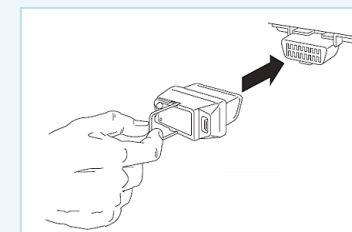
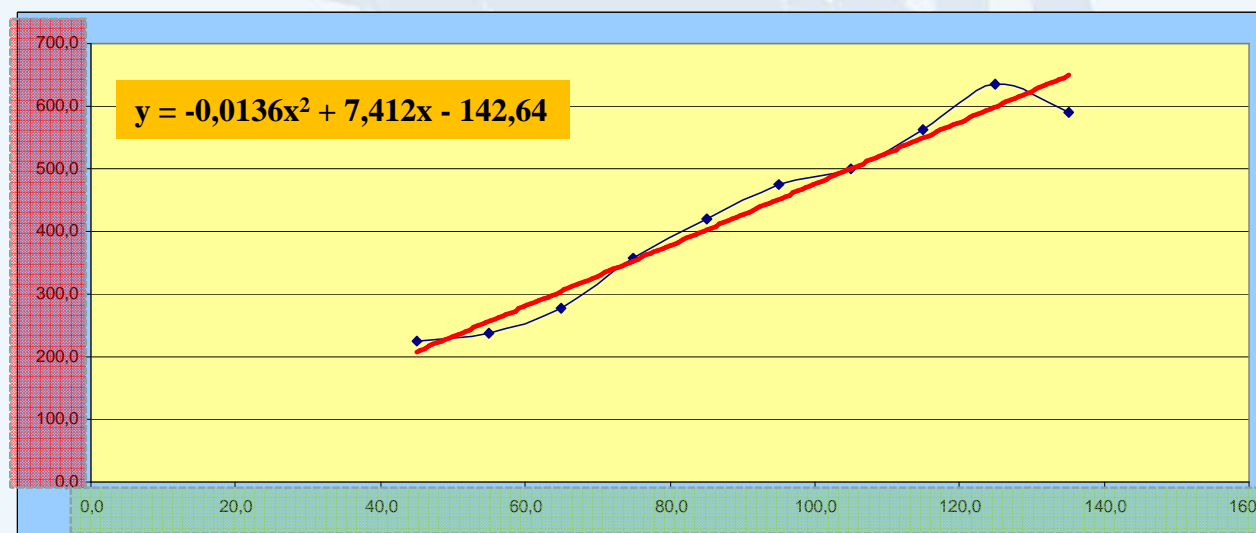
KÖZÚTI ÉS VASÚTI JÁRMŰVEK TANSZÉK

Dr. Lakatos István
egyetemi docens

Sebességt. (km/h)	v (km/h)	1. mérés (sec)	2. mérés (sec)	3. mérés (sec)	Átlag (sec)	Δv	a (m/s ²)	m (kg)	Menetellenállás (N)
140-130	135,0	5,3	5,1	5,9	5,9	2,8	0,5	1250,0	591,0
130-120	125,0	4,5	4,6	6,2	5,5	2,8	0,5	1250,0	634,2
120-110	115,0	4,9	5,5	6,3	6,2	2,8	0,4	1250,0	562,3
110-100	105,0	5,5	7,0	7,9	7,0	2,8	0,4	1250,0	499,6
100-90	95,0	5,9	6,8	8,1	7,3	2,8	0,4	1250,0	475,6
90-80	85,0	7,9	7,7	8,1	8,3	2,8	0,3	1250,0	420,9
80-70	75,0	6,8	9,6	10,8	9,7	2,8	0,3	1250,0	357,0
70-60	65,0	12,0	11,1	12,6	12,5	2,8	0,2	1250,0	277,8
60-50	55,0	12,1	12,6	18,6	14,7	2,8	0,2	1250,0	236,6
50-40	45,0	13,5	11,7	17,2	15,4	2,8	0,2	1250,0	225,1

Síkúti menet-ellenállási karakterisztika országúti meghatározása

$$F = m \cdot a = m \cdot \frac{\Delta v}{t}$$

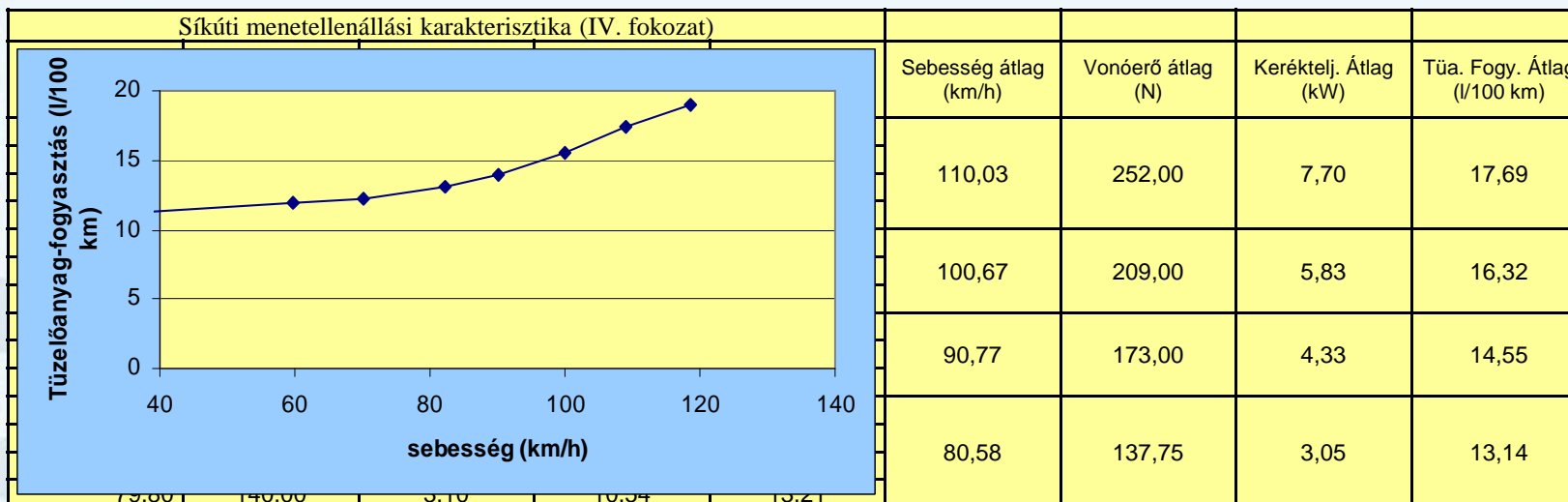
Data logger

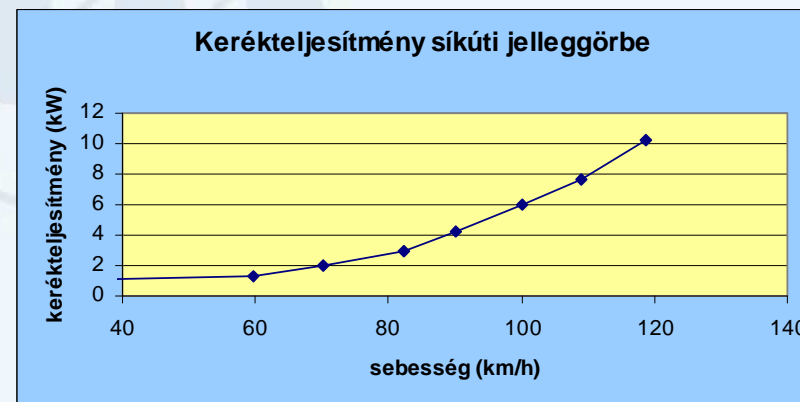
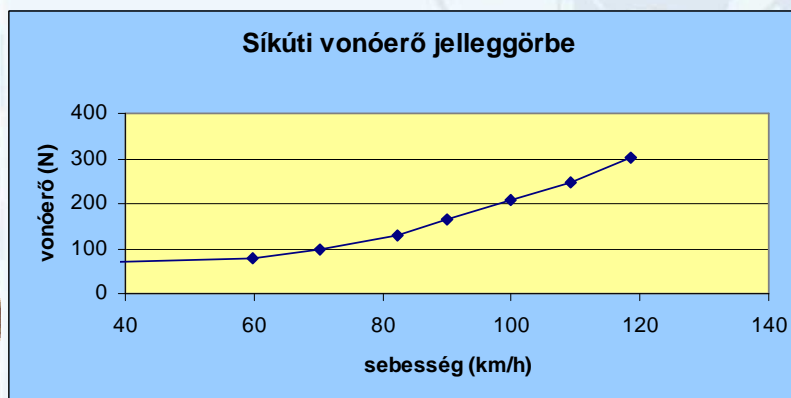
Készült a MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJA
támogatásával

Síkúti menet-ellenállási karakterisztikák

Alapállapot mérése

Összehasonlítandó állapot mérése

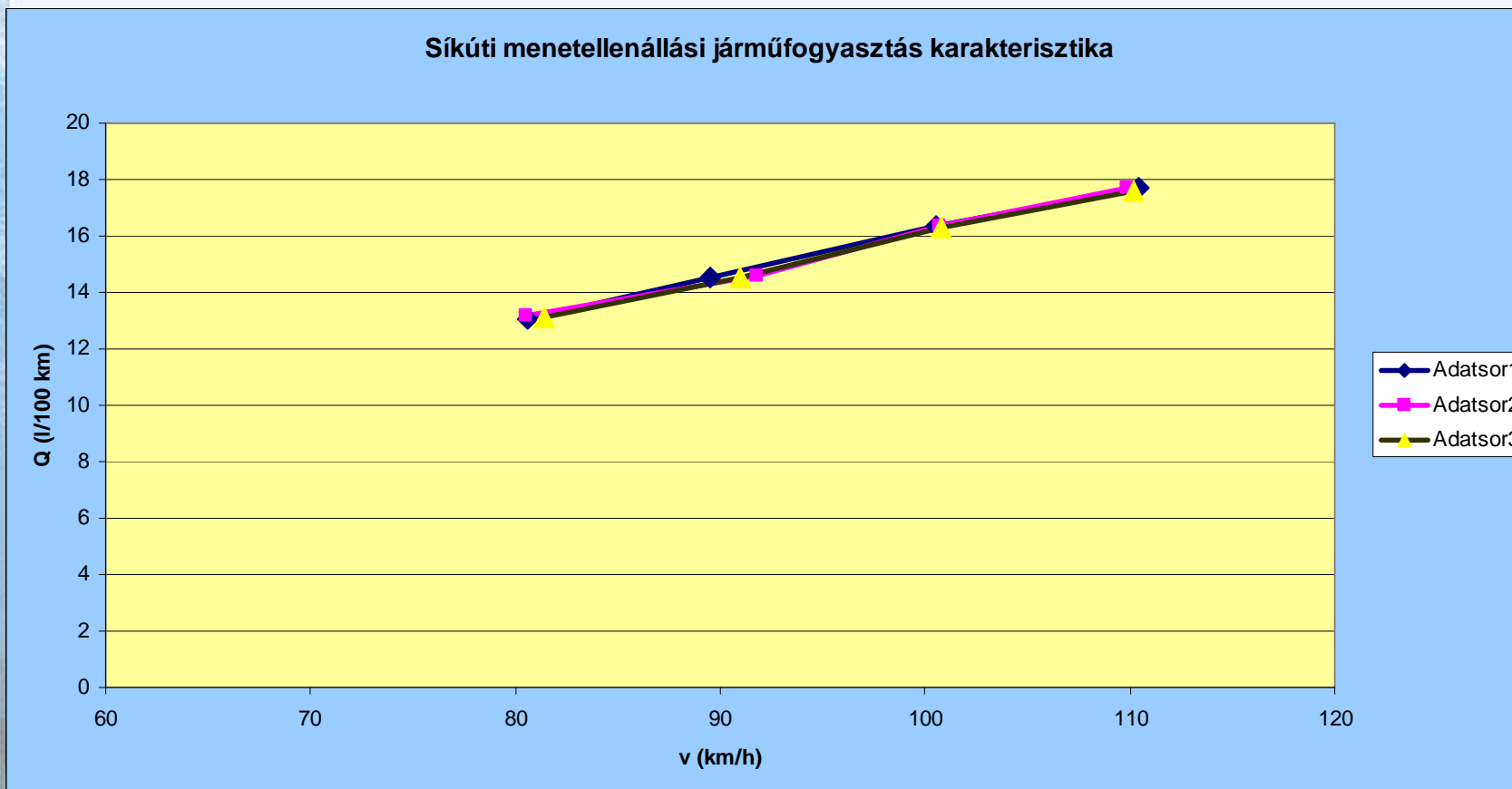

Készült a MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJA
támogatásával

Síkúti menetellenállási járműfogyasztás karakterisztika

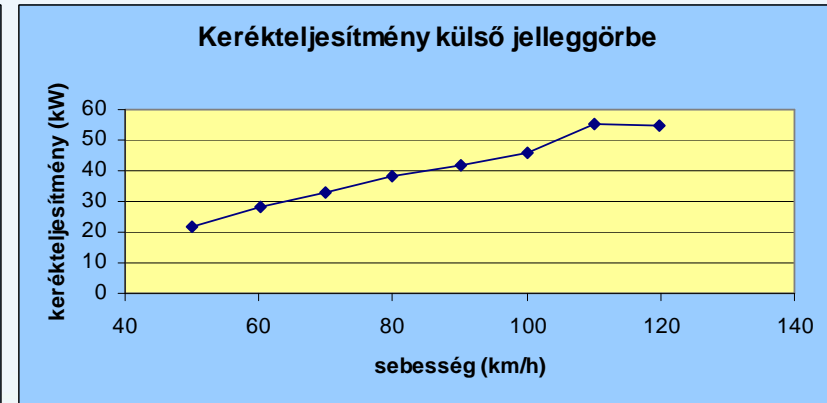
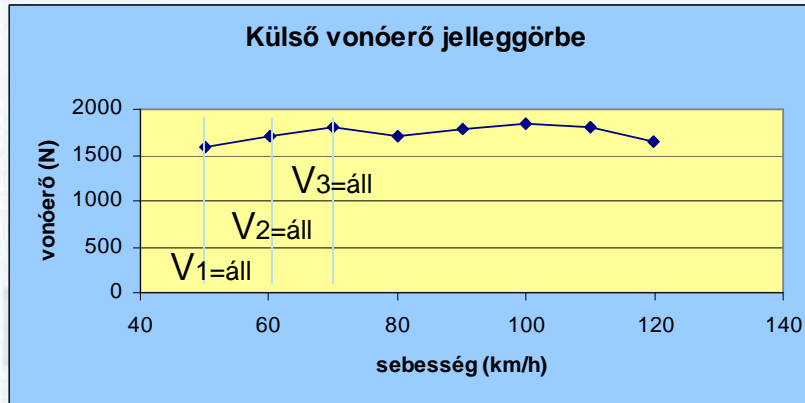
Készült a MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJA
támogatásával

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

KÖZÚTI ÉS VASÚTI JÁRMŰVEK TANSZÉK

Dr. Lakatos István
egyetemi docens

Teljes terhelési karakterisztikák

1. Alapállapot mérése
2. Összehasonlítandó állapot mérése

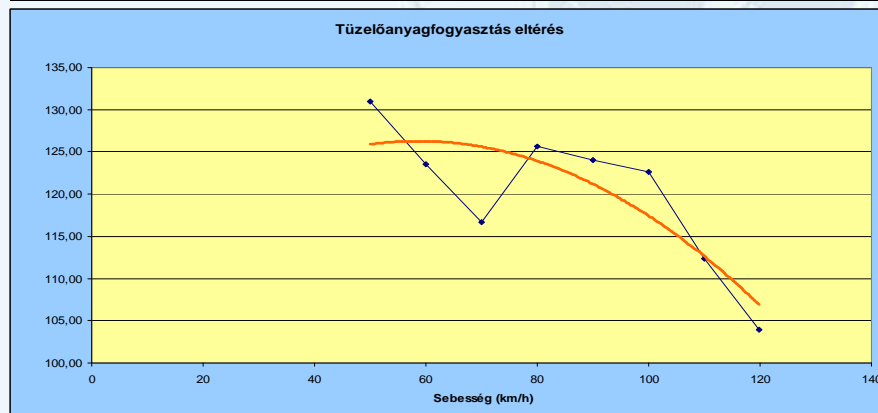
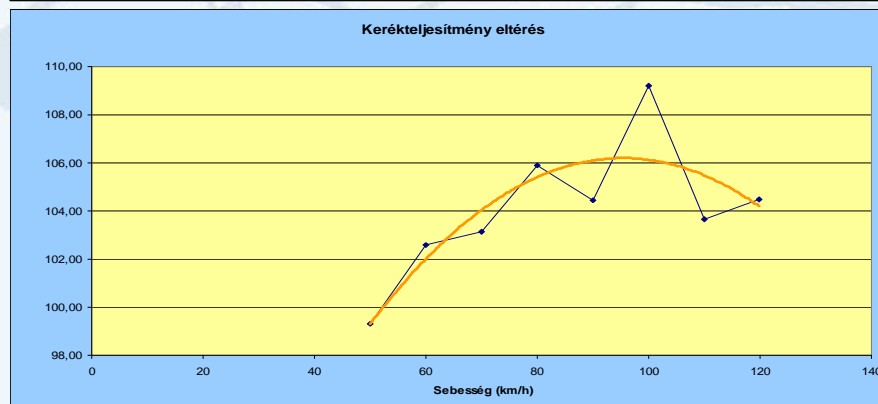
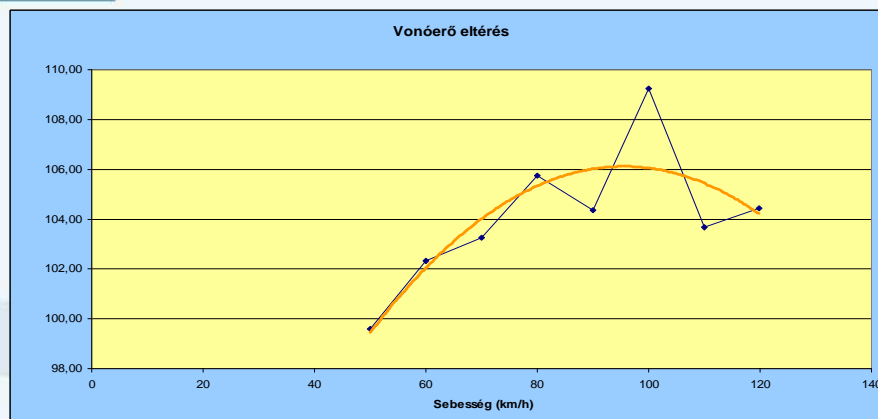
A mérés teljes terhelés mellett, a v=áll. karakterisztikák segítségével történik

1. mérés			
Sebesség (km/h)	Vonóerő (N)	Keréktelj. (kW)	
119,70	1641,00	54,70	•teljes terhelés •III. sebesség fokozat
110,00	1806,00	55,20	
100,00	1655,00	46,00	
90,00	1669,00	41,70	
80,00	1581,00	35,10	
70,00	1702,00	33,10	
60,10	1699,00	28,30	
50,00	1582,00	22,00	

$$F_v = \frac{M}{r} + \frac{\theta}{r^2} \cdot \frac{dv}{dt} = F_s + F_1 + F_e + m \cdot \frac{dv}{dt}$$

Készült a MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJA
támogatásával

STACIONER MÉRÉSEK

Összehasonlító
jelleggörbék

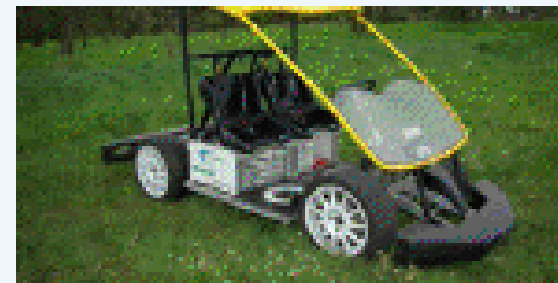

Készült a MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJA
támogatásával

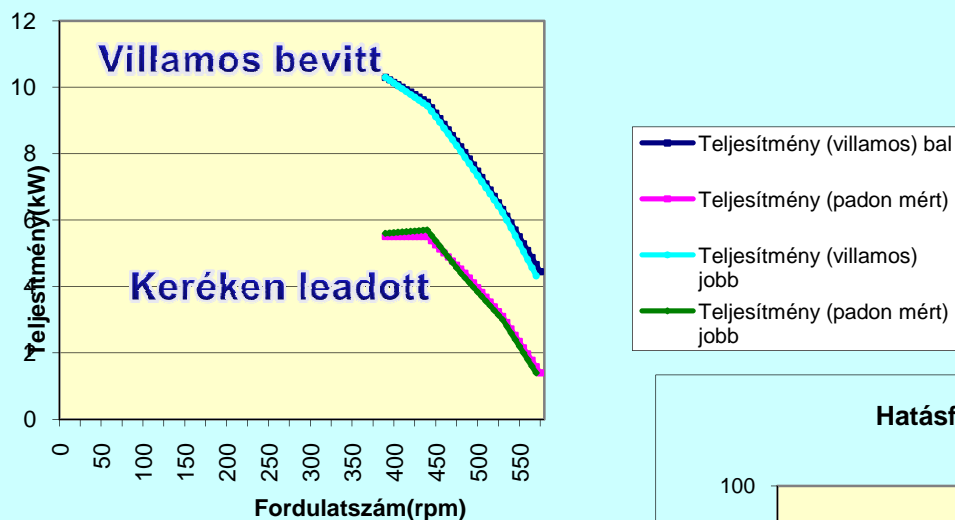

Wirecar **külső** karakterisztika mérés

Villamos hajtású jármű

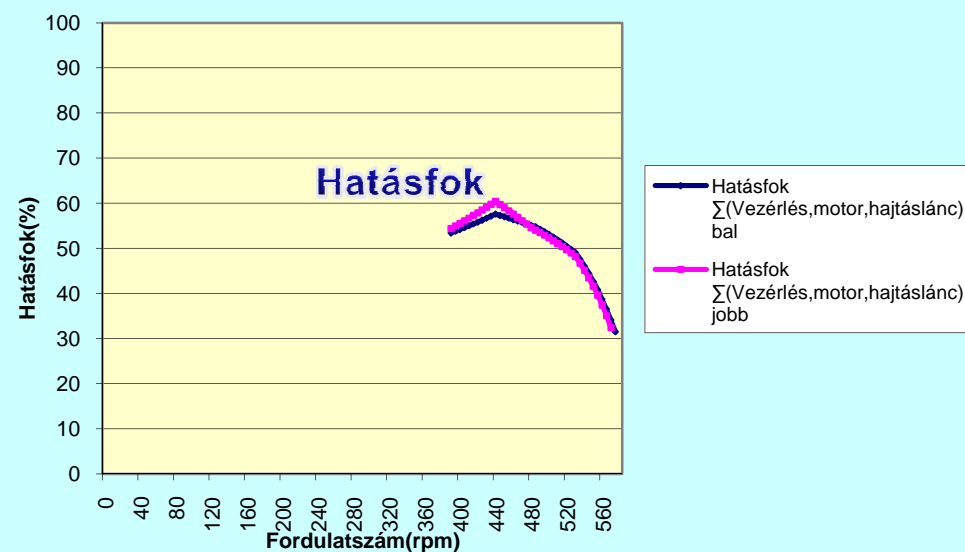
Teljesítmény külső karakterisztika

Villamos motor
áramfelvétele:

Bevitt teljesítmény: $P=U \cdot I$

Hatásfok alakulása különböző fordulatszámokon

Készült a MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJA
támogatásával

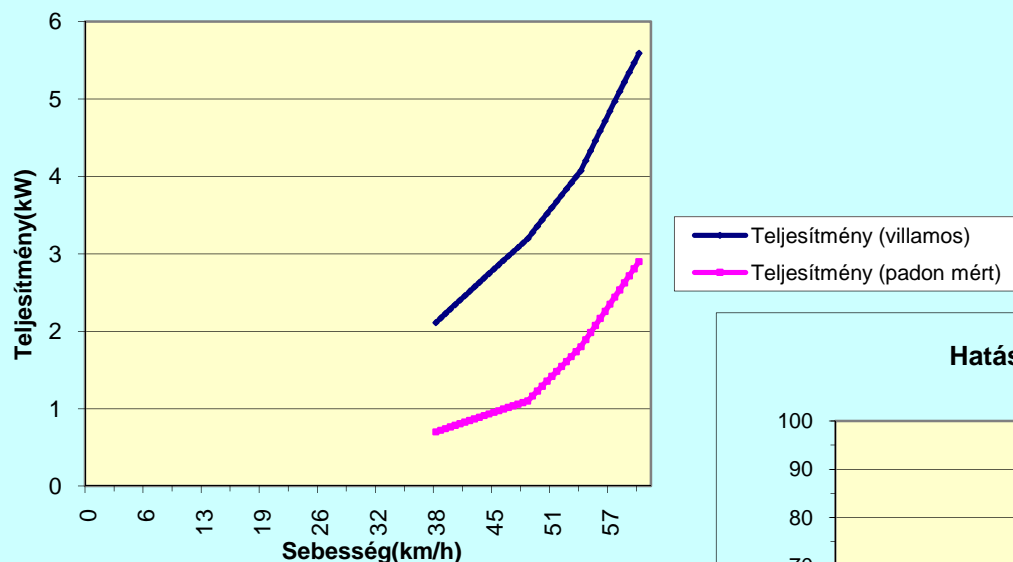

Wirecar országúti karakterisztika mérés

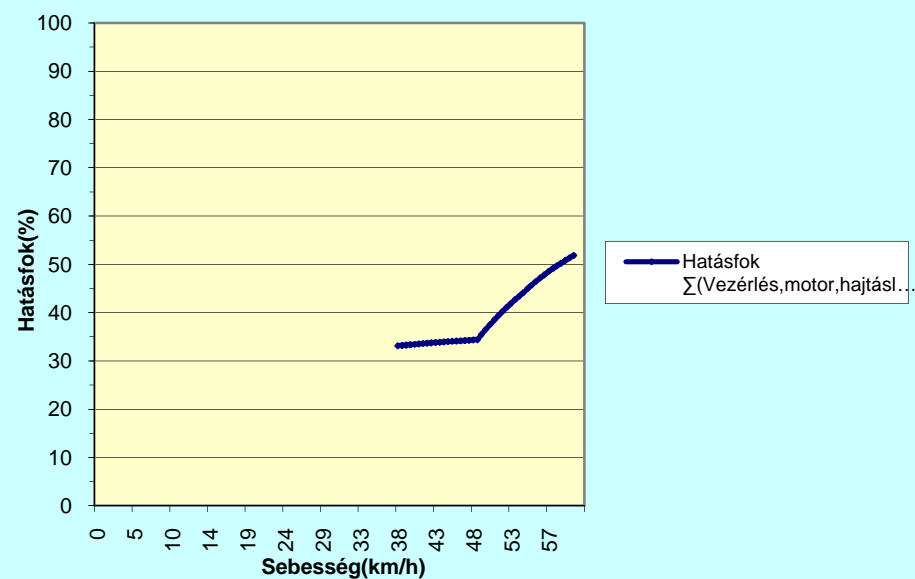

Villamos hajtású jármű

Teljesítmény országúti karakterisztika

Hatásfok alakulása különböző sebességeken

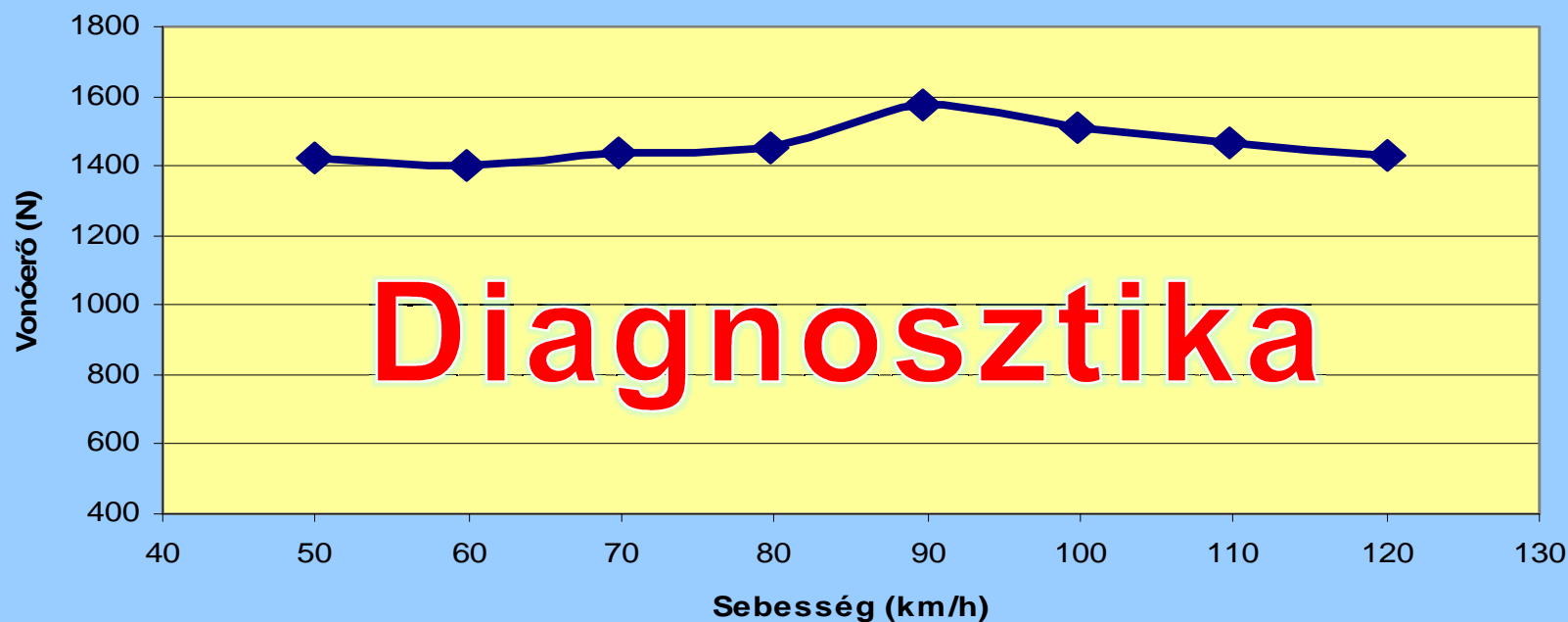
SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KÖZÚTI ÉS VASÚTI JÁRMŰVEK TANSZÉK

Dr. Lakatos István
egyetemi docens

Hibajelenségek elemzése görgős padon

A vizsgált jármű külső karakterisztikája

Készült a MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJA
támogatásával

Készült a MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJA
támogatásával

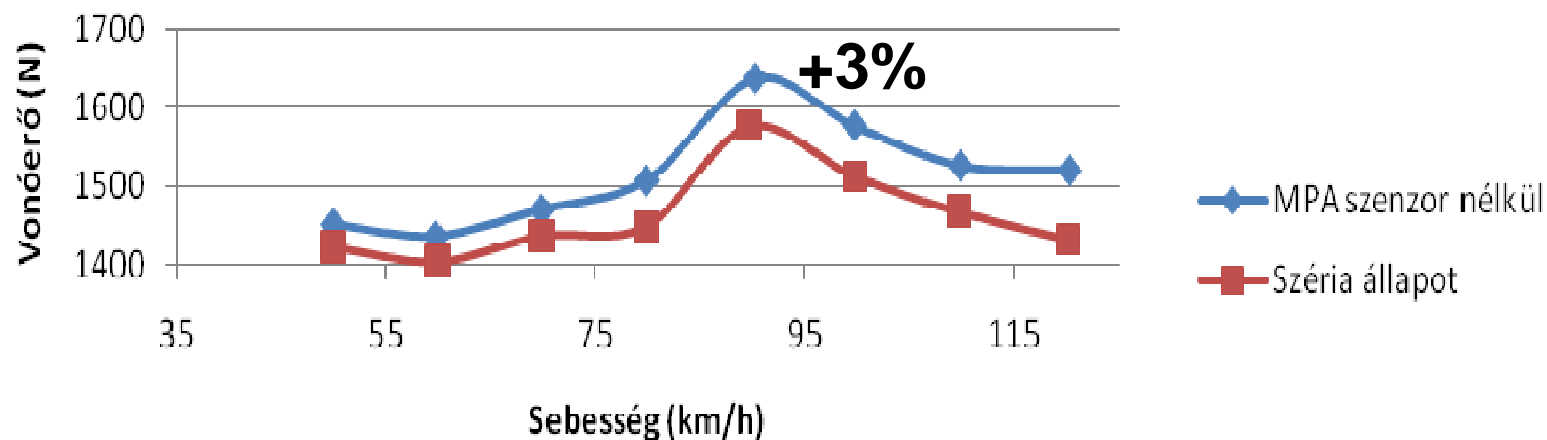
Eltávolított MAP szenzor (MAP =Manifold Absolute Pressure)

- fals levegő jut a motorba,
- hiányzik a beáramló mennyiség jel

DE

- a vonóerő leadás nem egyenletes
- nő a károsanyag emisszió
- indítási nehézségek
- egyenetlen alapjárat
- sajátos motorhang

Vonóerő alakulása MAP-szenzor nélkül

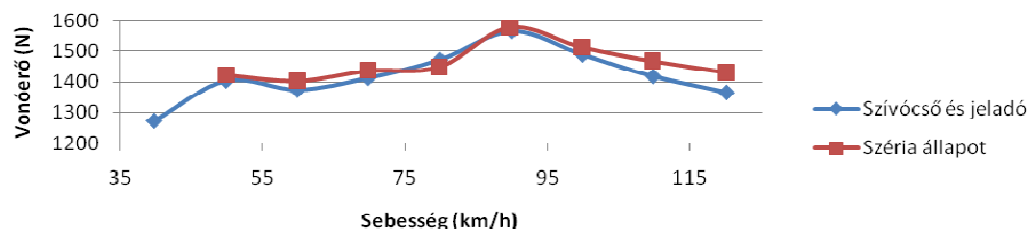

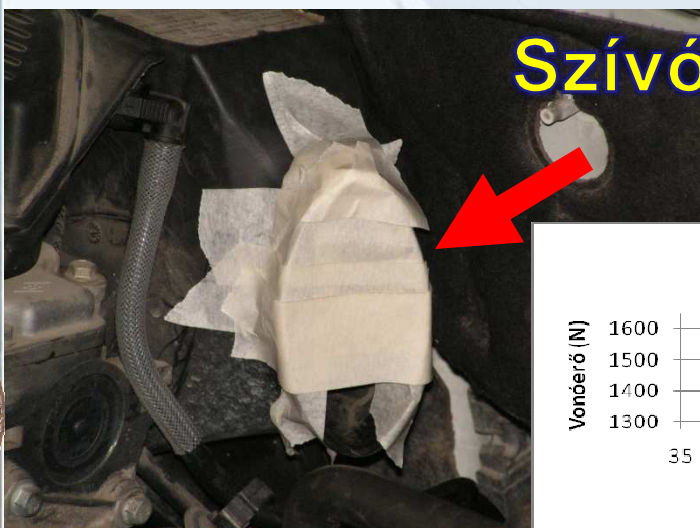

- csökken a motor vonóereje
- nő a károsanyag kibocsátás
- indulási nehézségek
- egyenetlen motorjárás
- a motor gázadásra lefullad,
  - kevesebb levegőt kap a motor
  - a kisebb a hőmérséklet jel miatt dús a keverék
- szívócső letakarásnál a motor nagyobb vonóerőt tud kifejteni
- (az MPA szenzor nagyobb depressziót érzékel, így dúsít)
- nő a károsanyag kibocsátás.

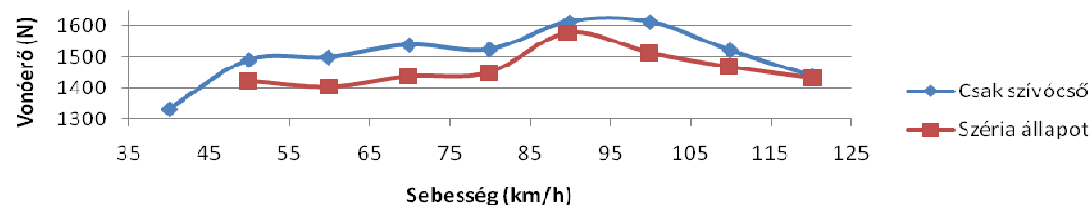
Szívócső leragasztva és jeladó hiba

Szívóoldali hibák

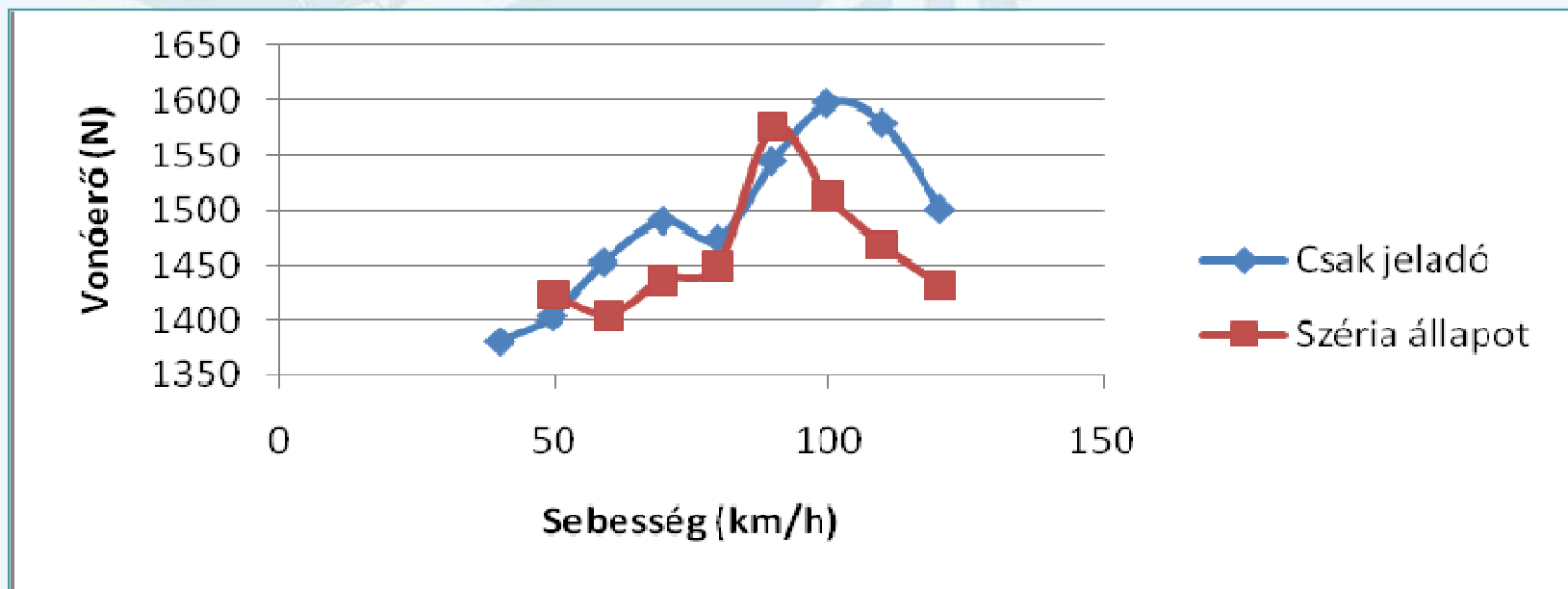
Szívócső részleges lefedése

Hibás hőmérséklet jeladó (4 k Ω ellenállás a hőmérséklet jeladóra - kb. 10 fokos hűtővíz)

- az ECU úgy érzékeli, hogy a motor még hidegen jár,
- dúsabb tüzelőanyag-levegő keverék jut a motorba

Készült a MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJA
támogatásával

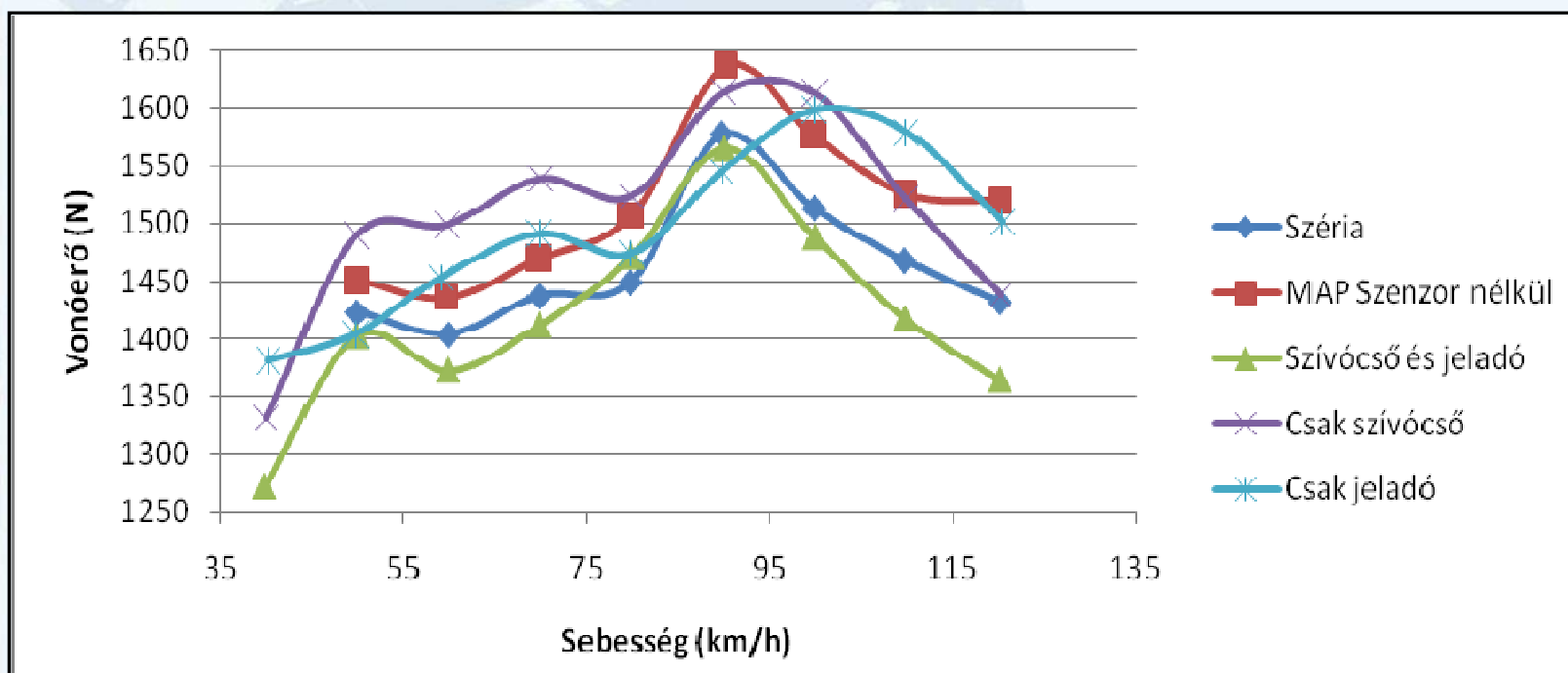

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KÖZÚTI ÉS VASÚTI JÁRMŰVEK TANSZÉK

Dr. Lakatos István
egyetemi docens

A külső karakterisztika mentén végzett mérések összegzése

- Egyes hibák vonóerő növekedést, míg mások vonóerő csökkenést okoznak.
- Ez a vonóerő növekedés nem előnyös, mert nagymértékben befolyásolja a károsanyag kibocsátást és rontja a motor járási egyenletességét.

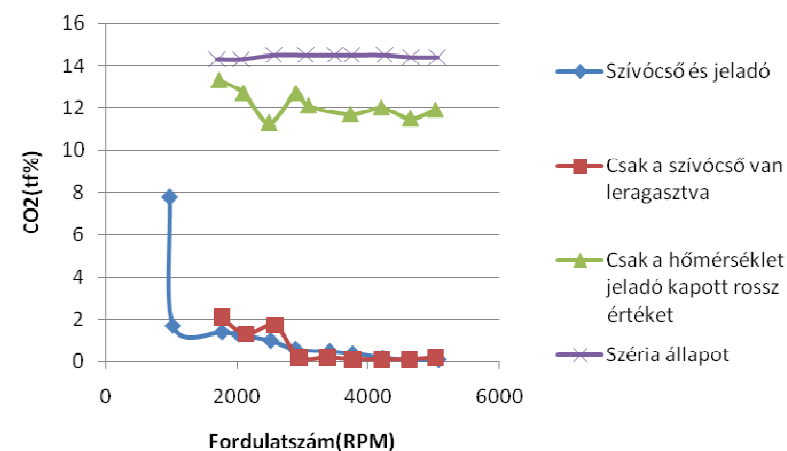
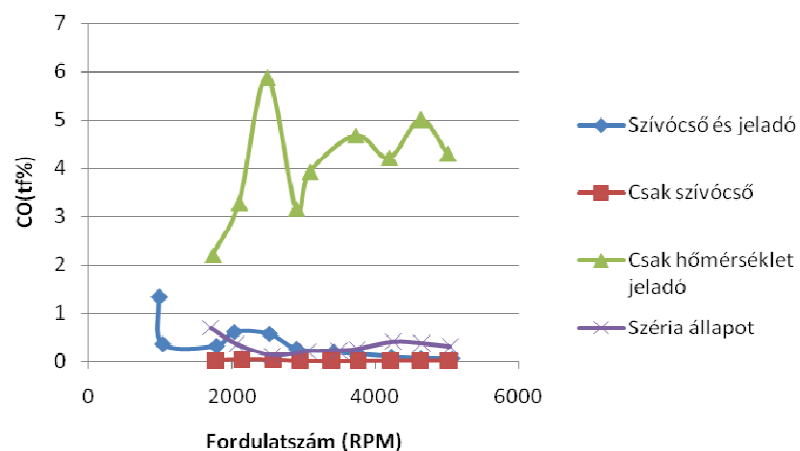

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

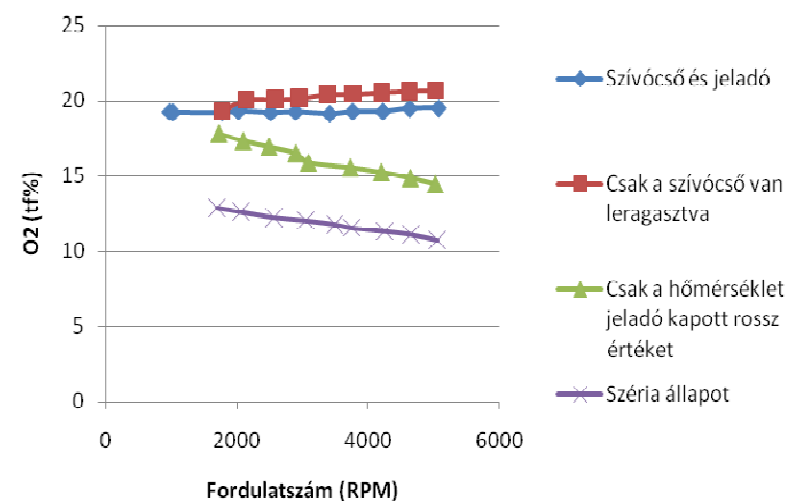
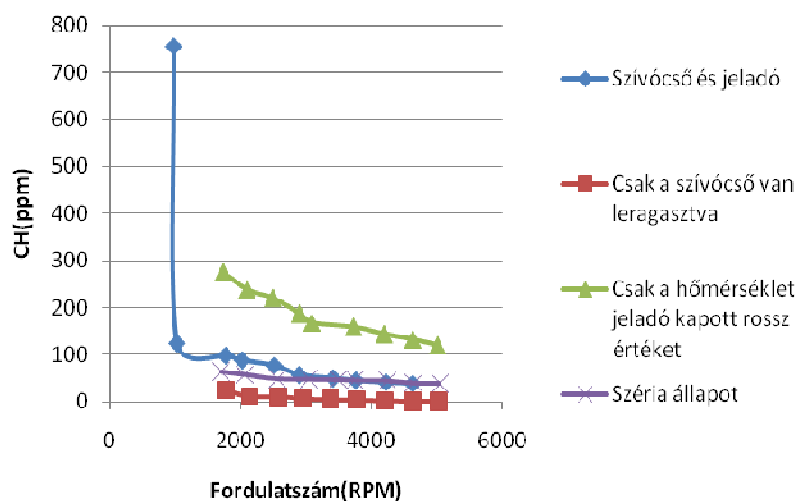
KÖZÚTI ÉS VASÚTI JÁRMŰVEK TANSZÉK

Dr. Lakatos István
egyetemi docens

Készült a MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJA
támogatásával

Emisszió

Készült a MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJA
támogatásával

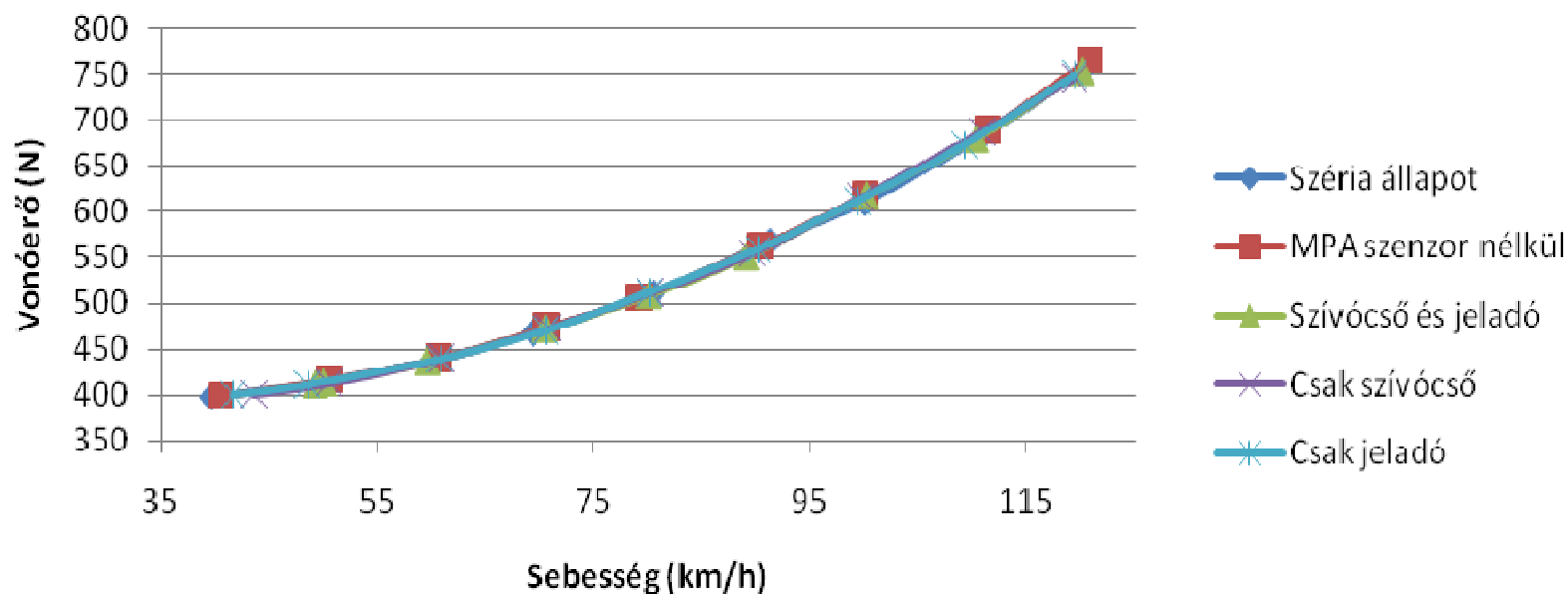

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KÖZÚTI ÉS VASÚTI JÁRMŰVEK TANSZÉK

Dr. Lakatos István
egyetemi docens

Összehasonlító mérések a síkúti menet-ellenállási karakterisztika mentén

Karakterisztika szabályozásos mérés

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KÖZÚTI ÉS VASÚTI JÁRMŰVEK TANSZÉK

Dr. Lakatos István
egyetemi docens

Készült a MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJA
támogatásával

Köszönöm a figyelmet!